Educatie

Activiteiten voor volwassenen

Doorontwikkeling multimediatour
De in november 2014 gelanceerde multimediatour is dit jaar uitgebreid met nieuwe content, waaronder een tientalige tour bij de tentoonstelling *Munch : Van Gogh*. De tour laat bezoekers met andere ogen kijken naar de highlights van de tentoonstelling. Zij zien niet alleen de schilderijen, maar komen ook te weten wat de kunstenaars ermee wilden zeggen.
Dit jaar is aandacht besteed aan zowel inhoudelijke als technische uitbreidingen. Door invoering van een CMS kan het museum nu zelfstandig, zonder tussenkomst van derden, alle content beheren. Deze ontwikkelingen hebben een duidelijk effect op de publiekswaardering, de *pick-up rate* is met bijna 30% gestegen naar 23%. Bovendien wint de multimediatour een Dutch Design Award, de belangrijkste designprijs van Nederland.
Voor een uitgebreide beschrijving van de tour zie de website van het Van Gogh Museum.

Grote toename populariteit rondleiding
Voor *Munch : Van Gogh* werd een aparte rondleiding ontwikkeld. Deze rondleiding, die deelnemers een beeld geeft van Van Goghs ontwikkeling als kunstenaar en als mens, kende in het verslagjaar een grote toename in populariteit. Het aantal deelnemers steeg van 7.943 in 2014 naar 13.981 in 2015.
Het Van Gogh Museum biedt rondleidingen in vier talen en wil dit aantal vraaggericht laten groeien. Om er zeker van te zijn dat de taalvaardigheid van ons team rondleiders op het juiste niveau is, gaat de toetsing daarvan sinds september 2015 in samenwerking met de UvA. Onze rondleiders/museumdocenten moeten voldoen aan niveau C1 van het Europees referentiekader, wat uniek is voor Nederlandse musea.
Om de kwaliteit van de rondleidingen op hoog niveau te houden, volgden rondleiders, museum- en workshopdocenten van het Van Gogh Museum o.a. de training 'visible thinking'. Hierin kwamen specifieke werkvormen en middelen aan de orde om kijken naar kunst te stimuleren en te verdiepen. Visible thinking is een methode om nieuwsgierigheid, inzicht en creativiteit te bevorderen. De methode is ontwikkeld door onderzoekers van de Harvard University. De werkvormen en middelen zijn in eerste instantie bedoeld voor op school, maar blijken ook in het museum zeer succesvol.

Speciale inleidingen
Speciaal voor bezoekers die voorafgaand aan hun museumbezoek verdieping zochten, bood het museum een aantal keer een gratis inleiding aan. Voor de tentoonstelling *Munch : Van Gogh* werd een speciale inleiding ontwikkeld: op zaterdagavonden in oktober konden maximaal 100 personen deze inleiding gratis bijwonen. Na afloop kreeg men een hapje en een drankje en kon men de tentoonstelling bezoeken.

Participatieproject *Munch : Van Gogh*
Munch en Van Gogh brachten in hun kunst de grote emoties van het menselijk bestaan tot uitdrukking. In het kader van de tentoonstelling organiseerde het museum een participatieproject. Bezoekers konden reageren op vragen over angst, liefde of hoop. Meer dan 30.000 bezoekers gaven hieraan gehoor.

Uiteenlopende workshops
Het Van Gogh Museum organiseerde op 9 en 17 mei in samenwerking met het tijdschrift *Libelle* de workshop 'Schilderen als Van Gogh'. Lezeressen namen een kijkje op zaal om kennis te maken met de verschillende schilderstijlen van Van Gogh en inspiratie op te doen. Daarna maakten zij in het museumatelier met acrylverf een eigen creatie op doek en werkten zij in de stijl van de schilder.

In het kader van *Munch : Van Gogh* organiseerde het museum op 11 oktober, 29 november en 20 december workshops waarbij deelnemers leerden om net zo te werken als Munch en Van Gogh. Zij leerden meer over technieken die de beide kunstenaars toepasten in hun werk, zoals het gebruik van kleuren die van het doek knallen, het accentueren van vormen en lijnen, het vereenvoudigen van de realiteit, het gebruik van extreme perspectieven en het nadruk leggen op de verf zelf.

Continuering succesvolle inloopworkshops
De populaire inloopworkshops heeft het Van Gogh Museum voortgezet. In het verslagjaar vond tijdens zeven weekenden een gratis inloopatelier plaats (28/29 maart, 25/26 april, 31/31 mei, 27/28 juni, 26/27 september, 31 oktober/1 november en 28/29 november). Deze workshops boden een laagdrempelige manier om bezoekers ertoe te verleiden zelf ook eens te tekenen of schilderen. Door dit te ervaren gaat men op een andere (gerichtere) manier naar de kunst kijken.

Lezing op locatie: de Heineken Experience
In november vond voor het eerst een schilderworkshop op locatie plaats bij sponsorpartner Heineken. In deze workshop leerden bezoekers van de Heineken Experience schilderen als Van Gogh, met als resultaat een schilderij met het thema Heineken. Elke zondag konden maximaal vijftien personen deelnemen aan deze Engelstalige workshop voor volwassenen. Heineken en het Van Gogh Museum organiseerden de workshop om bezoekers de relatie tussen hun beide merken te laten ervaren.

Lezingen
In het verslagjaar vonden vijf lezingen plaats in het museum. Onderzoekers, (gast)conservatoren en restauratoren gaven een toelichting op een actuele tentoonstelling of recent onderzoek naar de collectie. Ook beantwoordden ze vragen van het publiek.

- 4 januari: 'De geheimen van een Japanse droom: onderzoek en behandeling van Van Goghs *Gezicht op Arles*' door Ella Hendriks, restaurator Van Gogh Museum.
- 14 juni: 'Ugly Paintings' door Reinhold Heller, professor emeritus of Art History and of Germanic Studies at the University of Chicago.
- 11 oktober: '*Munch : Van Gogh*. Twee stralende sterren' door Edwin Becker, hoofd tentoonstellingen Van Gogh Museum.
- 8 november 2015: 'Looking Vincent in the Eye' door Julian Bell, biograaf.
- 13 december 2015: 'Wat is God, Edvard Munch en Vincent van Gogh op zoek…' door Ton de Kok, godsdienstfilosoof.

Touch Van Gogh

De content van de app *Touch Van Gogh*, waarmee tot in detail schilderijen van Van Gogh kunnen worden bekeken, is in 2015 uitgebreid. Er zijn drie werken toegevoegd: *Zelfportret als schilder, Kweeperen, citroenen, peren en druiven* en *Veld met irissen bij Arles*. De app werd in 2013 geïntroduceerd en is Engelstalig. De app, gemaakt voor tablet, benut multitouch-functies om gebruikers thuis en in hun eigen tempo spelenderwijs de informatie te laten ontdekken die in en onder de verf schuilgaat. *Touch van Gogh* laat onder meer zien hoe een schilderij er voor een restauratie uitzag, waar het schilderij exact is geschilderd, welke verf is verkleurd, en hoe de compositie van een schilderij is opgebouwd.
De app is inmiddels bekroond met vier internationale prijzen. In februari ontving het museum in Abu Dhabi de World Summit Award Mobile in de categorie 'Tourism & Culture'. En op 26 juni kreeg *Touch Van Gogh* van de American Association of School Librarians (AASL) een prijs voor de Best App for Teaching & Learning 2015 in de categorie Social Sciences.

Aanbod voor ouderen

Museum Plus Bus

Dankzij de genereuze steun van de BankGiro Loterij rijdt de Museum Plus Bus door Nederland. Groepen senioren uit verzorgingshuizen of met thuiszorg-indicatie gaan, geheel gratis, naar één museum op één dag. Ze worden gastvrij ontvangen, krijgen koffie of thee en een rondleiding. Er kunnen minimaal 30 en maximaal 45 personen mee. Rolstoelen en rollators worden onder in de bus vervoerd. Dit initiatief is ontwikkeld door twaalf musea: het Van Gogh Museum, Museum Boijmans Van Beuningen, Gemeentemuseum Den Haag, het Rijksmuseum, de Hermitage Amsterdam, het Cobra Museum voor Moderne Kunst, het Joods Historisch Museum, het Nederlands Openluchtmuseum, TwentseWelle, Museum het Valkhof, het Mauritshuis en het Kröller-Müller Museum.

Kunst Maakt de Mens

Op 19 juni vond de officiële kick-off plaats van het bijzondere outreachproject *Kunst Maakt de Mens: Ouderen ontmoeten Van Gogh*. Dit project is een driejarig samenwerkingsverband van het Van Gogh Museum met partners in de gezondheids- en welzijnssector. De opzet is om naar kwetsbare ouderen toe te gaan en ze uit te nodigen actief deel te nemen aan de beleving van kunst. Zo stelt het museum hen in staat om de kunst van Van Gogh te ervaren en de kunstenaar in zichzelf te ontdekken. Een onderzoeker van de UvA onderzoekt gedurende het hele project het effect van kunstparticipatie op het welzijn van ouderen. In 2015 werden zeventien workshops gehouden met in totaal 253 deelnemers.
Het samenwerkingsverband bestaat uit transitie-adviespraktijk Viatore, zorgorganisatie Cordaan, Nationale Vereniging de Zonnebloem en vrijwilligersorganisatie Vier het leven. In september stapten ook Van Gogh Brabant – startend met Nuenen/Eindhoven – en het Kröller-Müller Museum in.
Kunst Maakt de Mens is een van de kwartiermakersprojecten die worden gesteund door Stichting RCOAK en Fonds Sluyterman van Loo in het programma 'Lang Leve Kunst'. Deze fondsen ondersteunen projecten die de kwaliteit van leven van ouderen bevorderen. In totaal willen de partners ruim 1.600 ouderen bereiken en leren hoe door samenwerking met kunstparticipatie het leven van ouderen verrijkt kan worden.

Aanbod voor mindervaliden

Het Van Gogh Museum voerde dit jaar een organisatiebreed mindervalidenbeleid in, met als doel om zo de toegankelijkheid voor mensen met een visuele, auditieve en/of mobiele beperking te verbeteren, omdat iedereen het museum moet kunnen bezoeken om Van Goghs topstukken te kunnen ervaren. Hiervoor zijn publieksonderzoeken uitgevoerd en samenwerkingen aangegaan met belangenverenigingen. In maart lanceerde het museum een speciaal programma voor blinden en slechtzienden én hun ziende familie, vrienden of partners. *Van Gogh op gevoel* bestaat uit een interactieve rondleiding met een aanraaksessie, waarin een beroep wordt gedaan op verschillende zintuigen. Na zeer veel persaandacht waren de vier geplande sessies van maximaal twaalf deelnemers al snel vol en werden er twee extra sessies ingepland. Deze vonden plaats op 5 maart, 2 mei, 6 juni, 5 september, 3 oktober en 12 december. Alle sessies waren volledig volgeboekt. In totaal waren er 93 deelnemers (inclusief twee proefsessies) in 2015.

Aanbod voor kinderen

Familiewanden
Op een drietal plaatsen binnen de vaste opstelling van de collectie zijn familiewanden, waar jong en oud op een speelse manier wordt gestimuleerd om samen goed naar een schilderij of voorwerp te kijken. De werken zijn op een kindvriendelijke hoogte gehangen, omgeven door authentieke voorwerpen die de context ervan toelichten – zoals historische muntstukken of schrijfmaterialen – en er is een prikkelende uitleg bij. Deze wanden gaan over Van Goghs liefde voor de natuur, over Van Gogh als fervent briefschrijver en over zijn schilderpraktijk in de inrichting in Saint-Rémy-de-Provence. Ze vertellen een verhaal op zich. De presentaties wisselen jaarlijks van thema. Publieksonderzoek in het verslagjaar wees uit dat de familiewanden sterk bijdragen aan de bezoekervaring van families.

Speurtocht
Voor kinderen van 6 tot en met 12 jaar is er een gratis speurtocht beschikbaar bij de informatiebalie. Zij gaan daarmee op onderzoek uit naar de schilderijen van Vincent van Gogh. Op het speurtochtblad staan vragen en opdrachten. Na afloop kunnen de kinderen hun antwoorden laten controleren en een cadeautje ophalen bij de informatiebalie.

De koffer van Vincent
Voor kinderen van 6 tot en met 12 jaar en een volwassen begeleider is er *De koffer van Vincent*. Die zit vol met leuke opdrachten. Met de inhoud kun je samen de schilderijen van Vincent van Gogh verkennen. De koffer is gratis op te halen bij de informatiebalie.

Multimedia Familietour
De multimediatour kent ook een speciale tour voor families, waarbij kinderen (van 6 tot 12 jaar) en hun (groot)ouders gezamenlijk het museum ontdekken.

Kinderworkshops
In 2015 vonden er verschillende workshops voor kinderen plaats. De kinderen lieten zich inspireren door de schilderijen van Vincent van Gogh en gingen daarna aan de hand van verschillende thema's zelf aan de slag in het atelier.
Dit waren de kinderworkshops:
- *De zaaier*
  7 en 8 maart, 11 en 12 april
- *Een raam in een raam*
  14 en 15 maart, 18 en 19 april, 23 en 24 mei
- *Lente!*
  4 en 5 april, 2 en 3 mei, 6 en 7 juni
- *Krab op zijn rug*
  21 en 22 maart, 9 en 10 mei, 13 en 14 juni
- *Allemaal bomen*
  16 en 17 mei, 20 en 21 juni
- *Een brug ophalen*
  12 en 13 september 2015
- *Dik en dun*
  19 en 20 september
- *Sinterklaasworkshop*
  28 november
  In samenwerking met Stichting Sint in Amsterdam werd voor 20 kansarme kinderen een schilderworkshop aangeboden, waarbij Sint en Piet op bezoek kwamen.

Kinderworkshops in het kader van *Munch : Van Gogh*:
- *Zoom in!*
  3 en 4 oktober, 14 en 15 november, 19 en 20 december
- *Nacht en sterren*
  10 en 11 oktober, 21 en 22 november
- *Jaloers, verliefd, bang…*
  7 en 8 november, 12 en 13 december

Familiedagen
Zoals ieder jaar vonden ook dit jaar in de maand oktober de Familiedagen plaats, van zaterdag 17 tot en met zondag 25 oktober 2015. Het programma was speciaal gericht op families met kinderen tot 12 jaar.

Doorlopend programma:
- Speurtocht
- *De koffer van Vincent*
- Presentatie winnaars tekenwedstrijd

Speciaal programma:
- Tekenen op zaal bij de Tekenkar
- Inloopworkshops
- Bijzondere Brabantse dames
- Tekenworkshop voor kinderen door Erik Kriek
- Theatrale rondleiding *De dame in de blauwe japon*
- Familierondleidingen
- Rondleiding *Vincent als tekenaar*
- Vincent als stripfiguur: tekenworkshop voor kinderen

The Big Draw
Tijdens de weekenden van 17-18 en 24-25 oktober nam het Van Gogh Museum met tekenworkshops, tekenen op zaal met de Tekenkar en speciale tekenrondleidingen deel aan het internationale evenement *The Big Draw*. Dit tekenfestival vindt plaats in meer dan twintig landen om zoveel mogelijk mensen aan het tekenen te krijgen.

Onderwijsaanbod

In het verslagjaar ontving het museum in totaal 57.558 leerlingen, van wie 24.058 uit Nederland. Dit betekent een *overall* stijging van ruim 13.000 leerlingen ten opzichte van 2014, die echter minder sterk is bij Nederlandse scholen.
Om drempels te verlagen, de bekendheid van Van Gogh bij scholen te verhogen en tegemoet te komen aan scholen die kampen met beperkte mogelijkheden, is besloten om sterker in te zetten op Nederlands onderwijsbereik: met gerichtere marketing en programma's waarmee we naar scholen gaan. We zijn daarom gestart met de voorbereiding van *Van Gogh gaat naar school,* waarmee we lessen op basisscholen in focuswijken in Amsterdam en omgeving gaan geven. Dit programma wordt mogelijk gemaakt met particuliere steun.

JinC

In 2015 is het Van Gogh Museum partner geworden van JinC, een non-profitorganisatie die jongeren van 8 tot 16 jaar op weg helpt naar een goede start op de arbeidsmarkt. We participeren o.a. in Bliksemstage (een programma waarin leerlingen uit groep 8 een blik achter de schermen krijgen en ervaren hoe het is om rondleider, publieksmedewerker of beveiliger te zijn) en we waren de eerste museale partner voor Taaltrip (aan de hand van een speciaal voor het museum ontwikkeld taalprogramma vergroten leerlingen uit middenbouw PO hun woordenschat tijdens een interactieve rondleiding).

Museumpleinbus

Al sinds 2012 brengt de Museumpleinbus duizenden leerlingen per jaar naar het Van Gogh Museum, Stedelijk Museum Amsterdam en het Rijksmuseum. Speciaal voor de Museumpleinbus biedt elk museum een uitdagend en leerzaam programma voor groep 6, 7 en 8. De afgelopen jaren is de Museumpleinbus mogelijk gemaakt met de ruimhartige financiering van de Turing Foundation. Deze financiering houdt na 2015 op, maar de directies van de drie musea hebben besloten de samenwerking de komende jaren te continueren.
De Museumpleinbus biedt gratis vervoer voor leerlingen van scholen binnen een straal van 60 kilometer rondom Amsterdam. Hiermee worden vrijwel heel Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Utrecht bereikt. De drie musea samen bieden de kinderen een fantastisch overzicht van de hoogtepunten van de Nederlandse kunstgeschiedenis, vanaf de 17de eeuw tot nu. Zo maken zij kennis met Rembrandt, Van Gogh en De Stijl, in een op elkaar afgestemd educatief programma.

Onderwijsarrangementen

Primair onderwijs

- *Rondleiding met Camille*, interactieve rondleiding voor groep 1 en 2 van het primair onderwijs
- *Famille van Camille*, theatrale rondleiding voor groep 3 t/m 6 van het primair onderwijs
- *Kijken naar Vincent*, interactieve rondleiding voor groep 3 t/m 8 van het primair onderwijs
- *Een brief aan Vincent*, interactieve rondleiding met daarna een workshop in het museumatelier voor groep 3 t/m 8 van het primair onderwijs

Voortgezet onderwijs

- *Kijken naar Van Gogh*, interactieve rondleiding voor alle niveaus van het secundair onderwijs; beschikbaar in Nederlands, Engels, Frans en Duits
- *Jij als rondleider*, rondleiding waarbij leerlingen zelf rondleiden voor alle niveaus van het secundair onderwijs
- *Ontvangst*, versnelde entree met korte inleiding voor alle niveaus van het secundair onderwijs; beschikbaar in Nederlands, Engels, Frans en Duits
- *Ontvangst met opdrachtkaarten*, versnelde entree met korte inleiding en thematische opdrachtkaarten voor alle niveaus van het secundair onderwijs; beschikbaar in Nederlands, Engels, Frans en Duits
- *Ontvangst met multimediatour*, versnelde entree met korte inleiding en multimediatour voor alle niveaus van het secundair onderwijs; beschikbaar in alle talen van de multimediatour
- *Van Gogh op weg*, project over 'art handling' en kunstvervoer voor het vmbo, in samenwerking met kunstvervoerder Crown Fine Art
- *Munch : Van Gogh*, rondleiding voor bovenbouw, inclusief lesmateriaal dat gedurende de tentoonstelling op onze website te vinden was

Outreach-aanbod, online

Start ontwikkeling online docentenplatform

In de 21ste eeuw spelen moderne communicatiemiddelen en ICT een grote rol. Het merendeel van ons onderwijsaanbod dat gericht is op gebruik binnen de school, wordt al enige jaren vooral digitaal verspreid. In 2015 is gestart met de ontwikkeling van *Leer Vincent kennen / Get to know Vincent*, een internationaal onderwijsplatform gekoppeld aan de website van het museum. De lancering staat gepland voor augustus 2016.

Primair onderwijs

- Lesmateriaal *Van Gogh in de groep*, gratis te downloaden docentenhandleiding met lessuggesties, kopieerbladen en reproducties voor groep 3 t/m 8 van het basisonderwijs
- *Camille en het gele huis*, lespakket met vertelplaten voor kleutergroepen
- Lespakket *Van Gogh in de klas*, docentenhandleiding met lessuggesties, kopieerbladen en reproducties voor groep 7 en 8 van het basisonderwijs
- Schoolmusical *Waar is Vincent?* voor groep 8 van het basisonderwijs

Voortgezet onderwijs

- Lespakket bij stripverhaal *Vincent van Gogh. De worsteling van een kunstenaar*, gratis te downloaden in het Nederlands, Engels en Frans
- Lesmateriaal *Van Gogh op school*, gratis te downloaden docentenhandleiding met opdrachten voor vmbo en havo-vwo
- *Van Gogh onder de loep*, gratis te downloaden docentenhandleiding voor bètavakken; beschikbaar in Nederlands, Engels en Frans
- *Van Goghs brieven*, gratis te downloaden docentenhandleiding met lessuggesties rond de brieven van Vincent van Gogh; beschikbaar in Nederlands, Engels, Frans en Duits

Aanbod voor jonge Amsterdammers 18-30 jaar

De Vrijdagavond van het Van Gogh Museum

Het Van Gogh Museum is iedere vrijdag tot 22.00 uur open met een speciale programmering van live muziek, documentaires, moderne dans, DJ's, cocktailbar, live VJ-performances, rondleidingen en workshops. Met de Vrijdagavondprogrammering laat het Van Gogh Museum zien hoe hedendaagse kunstenaars nog steeds door thema's uit Van Goghs leven en werk geïnspireerd worden.
Sinds 2004 richt het Van Gogh Museum zich met de Vrijdagavonden op jonge Amsterdammers van 18-30 jaar. Om goed aan te blijven sluiten is in 2015 een verbeterslag ingezet om de snel veranderende doelgroep nog beter te bereiken en te bedienen met crossmediale programmering die in co-creatie wordt ontwikkeld.

Januari: Japan

Van Goghs fascinatie voor Japanse prenten staat op de Vrijdagavonden in januari centraal met spannende modetalenten tijdens de Mercedes-Benz FashionWeek Amsterdam, Japanse electropop en moderne dans.
Voor Japan koesterde Van Gogh een grote interesse. Uit het land van de rijzende zon spaarde hij prenten die hij bewonderde om hun krachtige, zuivere kleuren, klare lijnen en onverwachte afsnijdingen van beeldelementen aan de randen. Een aantal prenten kopieerde hij bijna letterlijk en in andere schilderijen zie je duidelijke kenmerken terug. De liefde is inmiddels wederzijds: veel Japanners zijn tot op de dag van vandaag idolaat van Van Goghs werk.

- 2 januari: Place a.k.a. The Nobis / VJ Susie / Auxiliary the Masterfader / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 9 januari: KOBE / VJ Susie / Pin up Club B2B Auxiliary the Masterfader / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 16 januari: The Place a.k.a. The Nobis / Johanna Maria / VJ Susie / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 23 januari: Barbara Langendijk & Elke van Zuylen met shows, ceremonies en workshop in het kader van de Mercedes-Benz FashionWeek Amsterdam/ Lunarlon B2B Romatic / VJ Susie/ Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 30 januari: Verhaal op zaal door Van Gogh- en Japankenner Louis van Tilborgh / Titia / VJ Susie / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh

Februari: Signature

Valentijnsdag, de dag van de anonieme liefdesbrieven. Vincent heeft als geen andere schilder juist een heel persoonlijke en herkenbare 'handtekening'. Dit zie je terug in zijn kleurgebruik en dik aangebrachte verftoets, maar ook letterlijk in de rode letters onder het werk *Zeegezicht bij Les Saintes-Maries-de-la-Mer*.

- 6 februari: Van Gogh Talks / Sarah Mei Herman / Mercé Wouthuysen / theatergroep Likeminds / Uncover Lab / Disco Hooligans / VJ Sjush
- 13 februari: theatergroep Likeminds / Disco Hooligans / VJ Sjush
- 20 februari: Mudicine / Disco Hooligans / VJ Sjush
- 27 februari: Uncover Lab / Disco Hooligans / VJ Sjush

Maart: Gekte & Genialiteit

Vincent van Gogh gaf het zelf toe: het kunstenaarschap gaat vaak hand in hand met een beetje mentale gekte. Ook vandaag de dag zien we enorm creatieve geesten of geniale kunstenaars vaak als buitenbeentjes. Is er eigenlijk een scheidslijn tussen gek en geniaal? Wie bepaalt dat? En moet je niet een beetje gek zijn om geniale dingen te kunnen voortbrengen? Deze maand nodigt het Van Gogh Museum op de Vrijdagavonden kunstenaars en sprekers uit voor wie gekte en genialiteit een rol spelen in alles wat ze doen en maken.

- 6 maart: Dick Swaab / Dansapp i_Perform / Jenufa Kwartet / VJ Ome Dome / DJ Black & Lekker B2B / Alonzo Mooi / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 13 maart: Dansapp i_Perform / DJ Kyle Kubica / Smokeswift / J-Baggs / VJ Ome Dome / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh

- 20 maart: Dansapp i_Perform / Simon Tanguy / DJ Dann Doyle / J-Baggs / Vj Ōme Dome / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 27 maart: The Many / Trieu etc. / VJ Ome Dome / DJ's Chris and Bernard (deadHYPE) / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh

April
- 3 april: Rode Rozen / The Vagary / DJ Tim Hoeben / VJ VeeMee / Illustrator Levi Jacobs / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 10 april: DJ Max Abysmal / VJ VeeMee / Illustrator Levi Jacobs / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 17 april: Lyrics Labs / DJ Alex Salvador / VJ VeeMee / Illustrator Levi Jacobs / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 24 april: Rode Rozen / DJ Carlos Valdes / VJ VeeMee / Illustrator Levi Jacobs / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh

Mei
- 1 mei: Meubelstukken / Nepco / Laura Sestri / Hotmamahot / Van Gogh Talks met Fleur van Dodewaard en Wouter Venema / DJ Blue / Workshop VJ'en / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 8 mei: Aurelio Project / Hotmamahot / DJ Mister Critital / Workshop VJ'en / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 15 mei: Hotmamahot / DJ Silvester / Workshop VJ'en / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 22 mei: Hotmamahot / DJ L33 / Workshop VJ'en / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh
- 29 mei: Hotmamahot / DJ Mickster / Workshop VJ'en / Interactieve tour Dichterbij Van Gogh

Juni [1)]
- 5 juni: Dirksonicus
- 12 juni: DJ Sorge
- 19 juni: DaanModern
- 26 juni: DJ Goldfinger

Juli
- 3 juli: DJ Baby Blue
- 10 juli: DJ Ed Rock
- 17 juli: DJ Pat
- 24 juli: DJ Jael Raven
- 31 juli: DJ Baby Blue & mystery guest

Augustus
- 7 augustus: Manuel Zeeman
- 14 augustus: Marcel Vogel
- 21 augustus: The Planty Herbs
- 28 augustus: DJ Kléo aka Clélia Zida

September
- 18 september: Open Call Inspiratiesessie *When I Give, I Give Myself* / kunstenaar Richard Bolhuis / House of Makers / DJ Lupe
- 25 september: Kick-off cultuurprogramma *Munch : Van Gogh* met Munch's home video / Richard Bolhuis / Rondleiding *Munch : Van Gogh* / Q&A met Filosoof Wouter Kusters / De Schreeuw photobooth / Travis Boyer & Nils Bech / Nederlands Philharmonisch Orkest / Slagschaduw: schrijvers over Munch en Van Gogh / Ramsey Nasr / Koninklijk Concertgebouworkest / Interview met Ulrike Quade, Charlotte Mutsaers, Sarah van Sonsbeeck en Anne Breure / DJ's Tim Jules & Marcel Vogel

Oktober
- 30 oktober: Rory Pilgrim / Van Gogh Talks: Verhalen op zaal door Job Koelewijn en Simon van Til / DJ Silvester / Verhaal op zaal door de tentoonstelling *When I Give, I Give Myself*

November
- 27 november: DIY design met Hotmamahot / Onthulling Desso Design Prijs / Van Gogh Talks met o.a. Gabriel Leister / BEA1991 / O'Soul & Croquet (DODGE Soundsystem) / Verhaal op zaal: *Munch : Van Gogh*
  19 uur (Engels) en 20 uur (Nederlands), startpunt: informatiebalie

December
- 18 december: RHEA - Interactieve geluidsinstallatie / Workshop kunst kijken met Ko & Kho / Mr Mendel / Fridolijn (live) / Verhaal op zaal *Munch : Van Gogh* / Guest Lecture over *Munch : Van Gogh*, gekte en waanzin / Cocktails, bier & bitterballen doorlopend

Cultuurprogramma Munch : Van Gogh

Geïnspireerd door de tentoonstelling *Munch : Van Gogh* boden tien toonaangevende Amsterdamse culturele instellingen een programma aan, gebaseerd op de nalatenschap van de twee artistieke zielsverwanten. In dit Cultuurprogramma was de kruisbestuiving tussen de partnerinstellingen op verschillende momenten te zien. De partnerinstellingen presenteerden gedurende de tentoonstellingsperiode speciale programma's op basis van het leven van Munch en Van Gogh. Daarnaast werden zij gedurende een serie van vijf Vrijdagavonden op een verrassende manier gekoppeld om een unieke invulling aan de avond te geven.

[1)] In de zomermaanden juni juli en augustus programmeren we alleen DJ's.

Museumnacht

7 november 2015 van 19.00 tot 02.00 uur

Een nacht met Munch & Van Gogh

Werken van Munch en Van Gogh lieten, samen met tientallen hedendaagse videokunstenaars, performers, muzikanten en choreografen, de bezoekers tijdens de Museumnacht op 7 november ervaren wat Munch en Van Gogh met je kunnen doen in *a post-internet age*. 8.098 mensen bezochten het Van Gogh Museum tijdens de Museumnacht.

Virtual Bedrooms

Een schilderij aan de muur saai? Google Cultural Institute en Veejays.com zetten samen met het VGM de schilderijen die Munch en Van Gogh van hun slaapkamers maakten om in Virtual Reality. Gebruikers liepen met de VR-app door de slaapkamers van de twee beroemde kunstenaars. Het aantal downloads bedroeg maar liefst 1.088.

Grace and Stumble - Geoffrey Lillemon

Lillemon nam alle schermen over in het Van Gogh Museum, waarbij hij zich liet inspireren door de miljoenen bezoekers aan het museum.

Anima 3 – Tasmashi

Het kunstenaarsduo Nick Verstand & Frouke ten Velden onderzocht met hun interactieve kunstwerk ANIMA de interactie tussen mens en machine. ANIMA verkent hoe wij ons emotioneel verhouden tot een digitale entiteit en communiceert door middel van een kunstmatige intelligentie algoritme dat beweging en geluid interpreteert.

Study of Two - House of Makers

House of Makers vertaalde brieven van Munch en Van Gogh naar een choreografie met dansers van Codarts! De geestelijke onrust van de twee meesters staat in het werk centraal.

Emotour

Tours door de tentoonstelling die aansluiten op hoe de bezoeker zich voelt.

Applescal

Producer Pascal Terstappen (Applescal) begeeft zich samen met kunstenaars in het digitale veld.

Muziek

- Easter
- Malawi
- Polination

Vluchtelingen tour i.s.m. N8

Dit jaar werden de vluchtelingen van de organisatie ASKV in het zonnetje gezet. Dat werd mede mogelijk gemaakt door N8. Elk jaar heeft de N8-organisatie de ambitie om de Museumnacht nog toegankelijker te maken voor jongeren met een fysieke en culturele diversiteit. Het Van Gogh Museum heeft bij N8 de ambitie uitgesproken om het museum tijdens de Museumnacht toegankelijker te maken voor vluchtelingen. De tour is begonnen bij het VGM, waarna de vluchtelingen ook nog naar het Stedelijk Museum en het Rijksmuseum gingen. De vluchtelingen kregen rondleidingen in het Engels, deden de VR-tour en kregen een traditionele Nederlandse pannenkoek in de vorm en kleuren van een echte Van Gogh.

Onderzoeksproject Rondleiden is een vak

Professionalisering van museale educatie vraagt instrumenten om kwaliteit te meten. Rondleidingen zijn een van de meest gebruikte educatieve methodieken, die echter zeer lastig kwalitatief te meten zijn. Gedegen onderbouwing van kwaliteitscriteria ontbreekt. Het doel van het onderzoeksproject *Rondleiden is een vak* is de professionalisering van museumrondleiders en museumrondleidingen door kwaliteit beter meetbaar te maken.

In dit project werken drie grote musea en twee lerarenopleidingen in Amsterdam samen. Dit consortium bestaat uit Rijksmuseum, Stedelijk Museum, Van Gogh Museum, Interfacultaire Lerarenopleidingen van de Universiteit van Amsterdam (ILO), Universitaire Pabo van Amsterdam (UpvA), Landelijk Expertisecentrum Mens- en Maatschappijvakken (UvA, VU, HvA, IPABO).

Op 18 november vond in het RIjksmuseum, het Stedelijk Museum en het Van Gogh Museum een studiedag plaats voor leraren in het primair onderwijs over professionalisering in kunstbeschouwing.

Eye Tracking Onderzoek door de VU

Onderzoekers van de Vrije Universiteit hebben pilotonderzoek gedaan naar wat onze ogen doen bij het kijken naar schilderijen van Van Gogh. Doelgroepen waren kinderen (9-12 jaar) en volwassenen.
Met de resultaten van dit onderzoek weten we beter hoe onze bezoekers naar schilderijen kijken en hoe wij ze kunnen helpen om anders te kijken, voor een blijvende ervaring.

De Mesdag Collectie

Aanbod en activiteiten

Rondleidingen

Reguliere rondleidingen door De Mesdag Collectie zijn als ieder jaar ook in 2015 op aanvraag gegeven. Ook zijn er verschillende rondleidingen op maat verzorgd, bijvoorbeeld in combinatie met ontvangsten.

Aanbod voor kinderen

Cultuurmenu

Zoals ieder jaar werden er ook in 2015 schoolklassen van groep 3 van deelnemende Haagse basisscholen aan het Cultuurmenu door museumdocenten ontvangen in De Mesdag Collectie. Het Cultuurmenu is een educatieproject voor de Haagse basisscholen.

MuseumJeugdUniversiteit

Op 1 november was de tweede bijeenkomst van de colleges van de Haagse editie van de MuseumJeugdUniversiteit, voor kinderen van 8 tot en met 12 jaar in De Mesdag Collectie. Renske Suijver, associate curator van het Van Gogh Museum gaf een les, getiteld ‘Hoe verzamel je een museum bij elkaar?’

Educatie facts & figures

EDUCATIE	2015	2014
	Aantal deelnemers/uitgifte	*Aantal deelnemers/uitgifte*
Jeugd scholen		
Totaal alle onderwijsboekingen	57.489	44.371
Aantallen basisonderwijs Nederlands	11.823	9.144
Aantallen voortgezet onderwijs Nederlands	12.940	10.328
Buitenland (basis+voortgezet)	33.500	24.899
Jeugd kinderworkshops		
Totaal kinderworkshops	612	1.267
Kinderworkshops (incl. partijtjes)	612	907
Workshops BSO	n.v.t.	360
Scholen online		
Verkoop onderwijspakketten *Camille en het Gele Huis*	11	7
Verkoop onderwijspakketten *Van Gogh in de klas*	37	27
Verkoop stripboek Nederlands	1.206	733
Verkoop stripboek (eng/fr)	2.528/568	3.426/2.422
Lespakket *Van Gogh de musical*	6	7
Families (inclusief aantallen Familiedagen)		
Koffers	38 (= alleen fd)	100
Familierondleiding	238	n.v.t.
Inloopworkshop Familiedagen	890	813
Tekenkar op zaal tijdens Familiedagen	570	n.v.t.
Theatrale rondleiding *De Dame in de blauwe japon*	118	100
Speurtocht (nl/eng)	271 (= alleen fd)	2.550 / 6.450
Volwassenen		
Inleidingen vaste collectie	27	6.394
Inleiding *Munch : Van Gogh*	272	n.v.t.
Zondaglezingen	415	250
Museumplusbus	754	1.120
Rondleiding: hoogtepunten Vincent van Gogh (nl/eng/fr/du)	7.774	7.943
Rondleiding *Munch : Van Gogh* (nl/eng/fr/du)	6.207	n.v.t.
Rondleiding *When I Give* (nl/eng)	117	n.v.t.
Verhaal op zaal donderdag (gratis, nl/eng)	658	768
Workshops	213	32
Inloopworkshops (gratis)	1.919	1.167
Workshop op locatie	40	n.v.t.

EDUCATIE	2015	2014
	Aantal deelnemers /uitgifte	*Aantal deelnemers /uitgifte*
Jongvolwassenen va		
Instaprondleidingen (gratis)	Niet goed geteld	1.509
Workshops	355	426
Vrijdagavonden totaalbezoek	87.215	54.939
Museumnacht	8.098	5.477
Museumnacht herhaalbezoek	769	751
Mindervaliden		
Van Gogh op gevoel	93	n.v.t.
Ouderen		
Kunst Maakt de Mens	17 workshops/253 deelnemers	n.v.t.
Multimedia		
Multimediatour totaal	431.551	284.800
	pick up rate 22,6%	*pick up rate* 17,8%
Kindertour t/m november 2014		6.693
		pick up rate 0,4%
iPhone-app *Je Vincent / Yours, Vincent*	10.961	8.698
Touch Van Gogh app Android	1.462	2.000
Touch Van Gogh app iOS	11.452	35.000
De Mesdag Collectie		
Cultuurmenu (Onderwijs)	1.132	492 (okt-dec)
Volwassenen rondleidingen	428	677
Workshops	16	0
Museumnacht	niet deelgenomen	214
Lezingen	144	0

Toelichting

- Stijging onderwijsbezoek komt vooral door toename buitenlands voortgezet onderwijs.
- Beperkt aantal workshops in verband met de verbouwing van de educatieateliers.
- Familierondleiding wordt nu alleen via Educatie geprogrammeerd vanwege ontoereikend boekingssysteem. Vraag is groter dan nu geboekt kan worden.
- Rondleiding vaste collectie: Duits en Nederlands zijn het meest afgenomen (beide circa 2.500 deelnemers). Bij de tentoonstelling Munch : Van Gogh is Nederlands veruit het meeste afgenomen (4.282 deelnemers). De vraag is groter dan de back office op dit moment aankan. Ook stijgt de vraag naar andere talen.
- Vanwege een lezingenstop werden er in 2015 5 lezingen gegeven in plaats van 10 (regulier).
- Het Van Gogh Museum was een van de best bezochte musea tijdens Museumnacht, met een hoog terugkompercentage. De Virtual Reality App Bedrooms was alleen beschikbaar in de appstores in de dagen voorafgaand aan en tijdens de Museumnacht. Aantal downloads: 1.088 (Google Play 421, App Store 667). De VR-beleving was ook beschikbaar bij dragers van het museum zelf, met continue bezetting tijdens de Museumnacht.
- De *pick-up rate* van de multimediatour is sterk gestegen ten opzichte van 2014, omdat sinds eind 2014 het vernieuwde integrale servicedesign is ingevoerd.
- De Brievenapp is per november 2015 uit de appstores gehaald, omdat de techniek was verouderd. In totaal werd de app sinds lancering in 2009 bijna 200.000 keer gedownload.
- De cijfers van *Touch Van Gogh* verschillen ten opzichte van 2014 vanwege een andere methode om statistieken te meten.
- Van Gogh op gevoel (voor blinden en slechtzienden) was vier keer geprogrammeerd. De vraag overtrof de capaciteit. Daarom zijn extra workshops aangeboden.
- Kunst Maakt de Mens heeft projectjaren van september tot september. De cijfers voor 2015 beslaan de tweede helft van het eerste en de eerste helft van het tweede projectjaar. De vraag overstijgt de doelstelling.
- Vanwege de ontwikkeling van het boekingssysteem kon niet al het aanbod worden aangeboden, kon de groeiende vraag nog niet worden ingeboekt en zijn niet alle cijfers van 2015 beschikbaar.

Trend

Vraag naar mondeling aanbod stijgt, maar kan onvoldoende beantwoord worden door back office (boekingsysteem en capaciteit Events).

Speciale programma's worden nu nog via Educatie geboekt, waardoor alleen kleinschalig aantal wordt behaald.